

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do [odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 22. februvarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Nemško hujskanje.

Iz Celja, dne 21. februvarja.

Na Štajerskem imamo 12 srednjih šol in 834 ljudskih šol. Za te šole smo imeli do Gaučevega ministerstva le 2 deželna šolska nadzornika, enega za srednje šole na Štajerskem in Koroškem, enega pa za ljudske šole samo za Štajersko. Baron Gauč je uvidel, da je težko izhajati pri toliki množini ljudskih šol le enemu šolskemu nadzorniku, zato je ustanovil mesto drugega deželnega šolskega nadzornika. A nemški poslanci so se bali, da se bo imenoval kak Slovenec za spodnještajerske in obmejne šole, zato so delali tako dolgo, da so se deželnemu nadzorniku na novoustanovljenem mestu odkazali nekateri posli srednjih šol. In tako smo imeli za 16 štajerskih in koroških srednjih šol dva šolska nadzornika, za 834 ljudskih šol pa samo enega.

V naučnem ministerstvu so videli to napako in vsled tega se je v letošnji državni proračun postavila tudi stavka za četrtega deželnega šolskega nadzornika na Štajerskem. Nemci so za to dobro vedeli. Ko pa se je v zadnjih dneh razširila v poslaniških krogih govorica, — ali je bila resnična ali neresnična, tega ne vemo — da bo novoimenovani nadzornik vešč slovenskega jezika in da mu bodo odkazane spodnještajerske in obmejne šole, zagnali so velikauski krik proti vladini nakani. V ponedeljek bil je v Gradcu celó shod nemških zaupnih mož, na katerem so sklenili in odposlali na osrednjo vlado ogorčene ugovore proti imenovanju novega nadzornika.

Zakaj je nastal med Nemci tak krik? Sami uvidijo, da eden deželni šolski nadzornik ne more obvladati vsega dela, posebno pa sedanji nadzornik Linhart ne, ki se bori s slovenščino in kojega vzgojeslovne vrline se med strokovnjaki ne povzdigujejo v nebesa. Za šolstvo, posebno za spodnještajersko šolstvo bi bilo torej nujno potrebno, da pride kmalu drug nadzornik. A naši nemški nasprotniki nočejo, da bi se naše šolstvo razvijalo, zato so proti ustanovitvi mesta za drugega deželnega šolskega nadzornika. Nasprotujejo nam potemtakem nemški prenapeteži ne iz stvarnih razlogov, ampak iz sovraštva do nas. Dobro, da to vemo, v naših sreih se vsled tega gotovo ne poraja ljubezen do Nemcev. Da se vedno bolj oddaljujemo od Gradca, pomagajo nam najbolj Nemci sami... Zdi se nam, da je to edino, za kar smo jim v zadnjem času hvaležni.

Kaj pa Nemce sploh briga, kako misli osrednja vlada urediti naše ljudskošolske razmere? Popolnoma nič! Le nemška oholost in drznost si dovoljuje, vtikati se v naše razmere. Kakor se mi ne brigamo za gornještajerske razmere, čeprav živi v ondotnih tovarniških krajih mnogo Slovencev, tako se nimajo Nemci brigati tudi za naše spodnještajerske razmere, četudi si med nami par Nemcev služi vsakdanji kruh. Spodnji Štajer Slovincem! to je naše načelo in to mora biti načelo vsakega politika, ki hoče končno uvesti narodnostni mir v naše prekrasne kraje. Mi zato v imenu spodnještajerskega slovenskega ljudstva odločno ugovarjamo proti vmešavanju nemških sodelžanov v

naše razmere in z ogorčenostjo zavračamo njihovo sovražno nasprotovanje našim najvažnejšim težnjam.

Kaj se bo sedaj zgodilo? Ali dobimo pravičnega, slovenščine veščega nadzornika ali ga ne dobimo? Bojimo se, da se bo vlada ustrašila nemškega krika ter pustila zopet celo reč zaspati. Naši državni poslanci so sedaj na Dunaju in se lahko pouče o nadaljnjih vladinih korakih. Ako vlada noče ugoditi pravičnim zahtevam Slovencev, ako noče imenovati drugega šolskega nadzornika, ki bo vešč slovenščine in ki ne bo uganjal nemške politike, ampak istinito skrbel za prosep šolstva, našim štajerskim poslancem ni treba čakati na kaka druga vladina dejanja, ampak kar od ministra naj gredo v bližnjo prodajalno ter si tam nakupijo piščalk, trobent, ravnal itd. ter se z njimi naj poklonijo gospodu poslancu Horici, generalu češke — obstrukcije.

Politični ogled.

Državni zbor se je danes dne 22. feb. zopet sešel. Mladočehi pretijo z obstrukcijo, ako jim vlada ne dovoli českega poslovnega jezika za notranje uradne stvari. Slovenski poslanci vedo, da je želja njihovih volilcev, da stojijo v državnem zboru ob strani Mladočehov. Saj imajo slovenski poslanci gotovo vzrokov dovolj, da pokažejo vladi z opozicijo svojo nevoljo.

Moravski cesarski namestnik je postal grof Karol Zierotin, ki je bil doslej

Listek.

Na jug!

Črtica s pota. — Avguštin Stegenšek.

(Dalje.)

Res, zasluži, da se ogleda, še bolj pa, da se preuči. Zato še nekaj besedi! Vsakdo ve, da ima les drugačne lastnosti, kakor kamen. Umetnost ne sme teh naravnih lastnosti zakriti, sicer bi gmeljčala. Umetnost mora kazati resnico, in ne sme slepiti. Zato bi ne bilo prav lesene altarne nastavke zbijati iz desk skupaj in jih potem prevleči z oljnato barvo, kakor da bi bilo vse pisan marmor. Tako so delali naši predniki v preteklih stoletjih, ker niso poznali boljših vzorcev. Posnemajmo njih gorečnost za kras cerkve, a ohranimo zdravi okus in pa čut za namen cerkvene umetnosti! Kakšen naj bo torej nastavek iz lesa! Evo, videl si vzorec! Ni, da bi moral biti tako bogat, a les mora ostati les, in se ne sme hliniti, kot da bi bil marmor. Kamen se da težko obdelovati, zato zahteva — v stavbarskih delih večje ploskve in krepkeje člane in v kipih neko gotovo velikost. Les pa je pod ostrim nožem spretne- ga umetnika skoro kakor vosek in se da

na drobno izrezljavati; ker pa naravna barva lesa ni lepa, če izvzameš kakšno posebno vrsto, zato se naj za cerkev pozlati. Zlato mu da trpežnost in lesk in neko svetemu kraju primerno častitljivost. Pa predolgo sva se mudila pri tem altarju! Ali si ta popis bral ali preskočil, zdaj le brž naprej, v Bolonji še imava mnogo ogledati!

6.

Že stojimo pred drugo važno cerkvijo, ki je znamenita po svojem slogu in starosti. Tukaj je umrl l. 1221. sv. Dominik, zato je njemu posvečena. Svetnik počiva v stranski kapelici ob desni ladiji. Krsta leži nad altarno mizo in služi s svojimi podobami kot nastavek. Takšen grob, kakor so ga dominikanci svojemu ustanovniku napravili, ima pač težko še kateri drug svetnik na svetu. Res zlata in srebra iščeš tukaj zastoni, tudi dragih kamnov ne najdeš, tukaj je samo priprost bel marmor, a ta v vsej svoji snežni belini in tako nežno in na drobno izklesan, da ne veš, čemu bi se bolj čudil, ali trpežnosti marmorja, ali potrpežljivosti umetnika. Podobe predstavljajo razne dogodke iz življenja svetnikovega. Meni so ugajale bolj ko marsikaj, kar sem pozneje videl od bolj slavnih kiparjev, kakor so bili Nikolaj iz Pize in njegovi učenci. Ker pa sem obljubil,

da altarjev ne bom več opisoval, obrniva se rajši po cerkvi. Seveda ne smeva pozabiti vzeti prej slovesa pri grobu sv. Dominika, ki šteje med najbolj goreče in zgovorne apostole sv. vere in je prvi učil kristjane moliti sv. rožni venec na čast Devici Mariji.

O cerkvi sami ne morem kaj posebno hvalnega povedati. Znotraj so jo v prejšnjem — 18. stoletju vso prenovili in so mislili, da so jo napravili bogve kako «nobel»; pa danes se pravemu umetniku krči srce, ko vidi, kako neusmiljeno so zidali in prezidavali, tako, da se komaj pozna, kako lepa je bila v srednjem veku. Mogoče, da pride še kdaj čas, ko bodo sklepali ta omet in štuk in bodo skušali obnoviti njeno srednjeveško podobo. Ali je to potrebno in pametno, nočem soditi, a ponekod se je že zgodilo. Da ravno to cerkev sv. Dominika, v kateri stojimo, so pred nekaj leti že «popravili» od zunaj. Stranska ladija in kor se kaj lepo vidita, a tem žalostneje je pročelje. Najbrž je zmanjkalo laški vladi denarja. Podrli so visoko in neukusno barokno vežo, ki se je raztezala pred celo sprednjo stranjo, a njenih sledov niso izbrisali. Ponekod se vidi še rudeča opeka, ponekod še visi razdrapan omet; mislil sem na potres in potem na uboštvo menihov, dokler se nisem spomnil — prenovitve. Na trgu pred cerkvijo stojita dva spomenika:

predsednik moravskega deželnega kulturnega sveta. Govori češki in nemški in je baje pri Čehih in Nemcih priljubljen.

Nižjeavstrijski deželni zbor se snide zajedno z državnim zborom, da vnovič sklepa o volilni preosnovi za Dunaj. Vlada namreč s prejšnjim predlogom v tej zadevi ni zadovoljna in ga je vrnila sedaj deželnemu zboru. Ker se bo vkljub temu nova preosnova za krščanske socialce precej ugodna, besnijo nemški liberalci nad vlado. Liberalci bi zopet radi dobili v roke gospodstvo čez Dunaj. Krščanski možje se držijo trdno.

Štrajk premogarjev na Češkem se ni končal, trmoglavost podjetnikov je tolika, da se je ob njej dosedaj skoro vsak razgovor razbil. Delavci v nekaterih jamah delajo le deloma, sicer se pa v obče drže prav dobro. Treba jim je izdatne podpore.

Francosko. V Franciji je vlada izdala stroge zakone proti odločnim škofom in duhovnikom, češ, ti hujskajo proti republiki. Za Francijo bi pač bilo bolje, da bi pustila katoličane na miru in otrsela židovski jarem liberalizma.

Vojska v Južni Afriki. Zadnji četrtak so imeli Angleži na zahodni strani bojišča, kjer stoji Robertsova armada, enkrat srečo. Buri so se umaknili iz okolice mesta Kimberley in tako je lahko angleški general French s svojimi vojaki brez vsake praske in bitke prišel v mesto Kimberley, koje so Buri že tako dolgo oblegali, da bi se jim kmalu moralo zaradi pretečega gladu udati. Buri so se pod poveljstvom generala Cronje umaknili proti vzhodu v mesto Bloemfontein. Buri niso hoteli več oblegati mesta Kimberley, prvič, ker bi jim ne bilo ljubo, ako bi se jim gladno mesto udalo in bi morali kakih 30.000 lačnih prebivalcev zalagati z živežem, drugič pa zaradi tega, ker bi nazadnje vendar le tudi sami morali prepustiti mesto Angležem zaradi njihovega veliko večjega vojaštva. Zdaj pa bodo morali Angleži hraniti Kimberleyce, Buri pa so prosti in se bodo skušali na drug način odškodovati za to mesto.

Dopisi.

Gornja Savinjska dolina. Po celem svetu se danes vse giblje, povsod se bojuje velikanski boj proti najraznovrstnejšim oblikam brezverstva. Tudi južni Štajar je že poln tega boja. Povsod vidimo odločne katoliške može potegovati se za pravično stvar proti sovražnim silam. Le v lepi gornjesavinjski dolini vse spi. Tu se nihče ne gane,

na vitkih stebrih težka in okorna rakev in nad njo piramidalna streha — vse iz kamna. Pač, tukaj počivati mora biti prijetno! Včasih sije sonce, včasih pada dež, tukaj je na zraku in blizu cerkve. Kdo le čaka tukaj vstajenja?

Nimamo časa vprašati; par uric je še, hitimo brž v akademijo!

Svoj čas je igrala Bolonja v slikarstvu svetovno ulogo. Kakor je navadno v vsakdanjem življenju, da potegne eden bolj vpliven mož mnogo drugih za seboj, tako je tudi v duševnem razvoju, posebno pa v umetnosti. Na vrhuncu laškega slikarskega gibanja stojita Mikelanželo in Rafael. Vsak je po svoji strani nedosežen. Njuni sodobniki so bili tako prevzeti od njih del, da so iskali čast v tem, tako slikati, kakor je slikal Mikelanželo ali Rafael. Postali so posnemovalci. Tako je laška umetnost le nazadovala. Zdravo misel je torej sprožil Avgustin Karáči iz Bolonje. Ne velikanih posnemati, je rekel, ampak od njih se učiti, in sicer od vsakega le v tem, v čemur je velik. Iz bolonjske šole je zdaj poglavalno veselo jesensko cvetje na polju laškega slikarstva; ko se je to osulo, je izgubila Italija voditeljstvo v umetnosti. Še bolj pa kakor slike teh poznih umetnikov, ki so mnogobrojno zastopani v akademiji, so me zanimali skrbno zbrani altariji iz gotiške dobe.

da bi vzbudil zadružno življenje na podlagi zdravih krščanskih načel. Sicer se je tudi v tem okraju lansko leto ustanovila kmetijska zadruga s pravico konsumnih društev, ali ona upošteva le gmotno stran narodovega življenja. Tudi je tu več bralnih društev, ki pa deloma spiyo in ne dajo od sebe skoro nikdar kakega znamenja, da še živijo, ali pa, vsaj po mojem mnenju, delujejo v veri bolj nasprotnem duhu, ko se vendar v njih najbolj čitajo listi à la Slovenski Narod, Freie Presse et consortes. Slovenski Narod ima tudi drugače tu svoje naročnike in dopisovalce. Tako se zopet, kakor tolikokrat uresničujejo besede: «Ko smo spali, je prišel sovražnik in je vsejal ljulike med pšenico».

Med tem, ko vse spi in se nič ne stori za to, da se okrepi med ljudstvom krščanska zavest in krščansko življenje s trdnjšim medsebojnim združenjem dobrih elementov, je sovražnik vedno delaven ter pridno širi zmote. Hujskanje Naroda in drugih listov istega kalibra, dasi se morda ne ozira vselej ravno na tukajšne razmere, ne ostane brez uspeha. Tudi mokraške zmote so našle vhod v našo dolino, dasi je od sveta tako oddaljena, in te so tem nevarnejše, ker posestniki in posebno lesni trgovci vedno bolj propadajo, in je ljudstvo bolj pristopno za one zmote. Kar pa stori stvar še bolj resno in prevdarka vredno, je to, da so se lansko leto dne 15. avgusta z malimi izjemami skoro vsi učitelji gornjegrajskega okraja pri zborovanju na Ljubnem izrekli za Horvatekov socialno-demokratski program. Pozneje so zopet dne 7. decembra sklepali in določevali o svojih sovražnikih — koga pa menijo s tem naslovom, ne bo težko uganiti.

Že koj po prvem učiteljskem zborovanju na Ljubnem se je slišal tu in tam glas, ki je zahteval ustanovitev katoliškega političnega društva za gornjesavinjsko dolino. Pa vsled malomarnosti in morda tudi pri enem ali drugem radi strahu, da se utegne z udeležitvijo pri tem delu zameriti na jedno ali drugo stran, je cel načrt, če vse ne vara, zopet zaspal. Ali čas je, da se tudi tukaj vzbudimo, da začnemo delati za probujenje ljudstva. Treba je, da se v okraju ohrani in utrdi katoliško mišljenje in katoliški značaj ljudstva. Zato nam je treba društva, katero bode delovalo v tej smeri, društva, ki bode prirejalo zborovanja na raznih krajih v okraju ter skrbelo, da se ljudstvo s poljudno-podučnimi govori pouči v bistvu in naklepih socialne demokracije in drugih sovražnikov, ki morda pretijo našemu ljudstvu, našim kmetom. Na noge toraj! Naj nikogar ne

Vsi so čedno izmiti in se deloma leskečejo v novem pozlatilu. Akademija je bila šele pred kratkim na novo urejena. Tukaj sem videl, kako izvrstno se dajo slike obnoviti. Znano je, da oljnata slika s časom razpoka in se zaprašja in še morda potemni. Dandanes znajo slike izmivati, oljnatim dati zopet prejšnjo pozornost in svetlobo, da prestaviti sliko s sperelega starega platna ali črvice deske na novo podlago. Včasih se seveda tudi ponesreči. Ravno biser akademije, sv. Cecilija, mojstersko Rafael. delo, se je pri «oživljanju» poslabšal. Nebo nad glavo svetnice je veliko preveč modro in kviri celotni utis. Pri tem «oživljanju» pride včasih na dan tudi kaj prav zanimivega. Tu se vidi na pr. Mati Božja s Kristusom na rokah. Delal jo je ljubeznjivi Raibolini (Francesco Francia). Kristus ima dva para očij, z jednimi gleda proti Mariji, z drugimi proč od Marije, pa te druge se prav malo poznajo. Sprva je bil Kristus naslikan obrnjen proti ljudstvu, torej proč od Marije, kakor je bila tedaj navada; ko so pa pozneje podobo popravljali, so namazali čez obraz prav na debelo barve in so naslikali drugo glavo obrnjeno proti Mariji, kakor je bila šega v tistem času.

Predno sem se odpeljal, sem vstopil še mimogrede v stolnico. O njej sem si zapisal: Stolnica je prav veličastna cerkev, napako

straši trud; polje delovanja je obširno in žetev bo obilna! Čuvati moramo, da se ljudstvu ohranijo najdražje svetinje njegove!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Zadnje leto je jurjevsko gasilno društvo predrugačilo nemško povelje v slovensko. Kako to našim nasprotnikom mrzi, je pokazala letošnja volitev. Volitev se je vršila dvakrat. Ker prve volitve niso bile potrjene, volilo se je 28. januarja drugikrat. K tej volitvi so nasprotniki sicer prišli trezni, a starega mišljenja. O prvi volitvi rajše molčimo, za kar nam naj bodo nasprotniki hvaležni. Tudi k drugi volitvi je prišlo precej število nasprotnikov, od katerih pa so le 4 imeli volilno pravico. Volitev se je končala vkljub manevrom nasprotnikov za nas zmagovito.

Gospod Jurhan je s 26 glasovi proti 4 kot načelnik izvoljen; protivil se je tej izvolitvi le navzoči občinski svetovalec. In zakaj? Gospod svetovalec je dal sam odgovor. Rekel je: on je naš nasprotnik. No, mi smo ga ravno zaradi tega volili, ker je Vaš nasprotnik, ker nasprotuje Vaši veliki naklonjenosti do nemške komande.

Čudno je nadalje, da so štirje udje hoteli voliti fanta kot načelnika, kateri niti redni ud ni in še ni bil nikedar pri gasilski vaji. Kljub vsem napadom je bila tudi pri nadaljni volitvi zmaga na naši strani. Z večino glasov so bili izvoljeni: Matija Čagran namestnik; Alojzij Majcen tajnik in blagajnik; Franc Slana prvi in Franc Domanjko drugi vodja brizgalničarjev; Ferd. Hrašovec, namestnik prvega; Jakob Šinko, namestnik drugega vodja brizgalničarjev; Jakob Nemec, vodja plezavcev, Franc Švagelj, njegov namestnik; Alojzij Kapun, oskrbnik orodja. — Društvo ima: 3 častne ude in sicer dr. Oton Ploj, Tomaž Vamberger in Jurij Brumen; 17 podpornih udov: J. Kunce, župnik; dr. A. O. Ploj, T. Vamberger, J. Mihelič, J. Košar, A. Deanino, M. Slana, M. Kvas, L. Šijanec, K. Stramič, A. Munda, F. Vogrinec, Kocmut, F. Fras, J. Trstenjak, J. Postružnik, J. Čeh; dalje ima društvo 42 rednih udov. Narodnjaki podpirajo nas!

Ptuj. (Zopet Bismarkovanje!) «Je pač pust! In ta čas je ljudem dovoljeno, burke uganjati in še druge za nos voditi. Pa vse ima svoj čas, mine pust, mine norost!» Tako sem modroval, ko sem pred kratkim ugledal v Ptuj tablo s prešernim napisom «Bismark - gasse.» Stopim v jedno mestno prodajalno — a glej! «Dober dan oče, kaj pa dobrega mati» — nagovore mojo ženo in mene strežniki, komiji, gospodje, gospa v ljubi slovensčini. Glejte, glejte, kako dobro slovenski znajo v mestu, v katerem se vsem

ima samo eno: da je zidana v baroknem slogu. Ali je to res tako hudo?

Ko sem basal v gostilni svoj kovček, sem se še enkrat ozrl po slavnih poševnih stolpih, ki sta mi stala ravno pred oknom. Vsak je štirivoglat, iz opeke, neometan. Klanjata se drug proti drugemu. Najvišji, ki kakor igla strmi v nebo, se nakloni samo malo nad en meter iz navpične črte, čeprav je skoro 100 m. visok. Njegov tovariš pa ni višji ko 50 m., a visi za 3 m. in se zato ni mogel zidati višje. Voznik mi je pravil, da sta ta dva stolpa pomnik bratskega prepira; brata sta se skušala, kateri bo višje prizidal. Za rabo nista za nobeno. Na višjega vodijo slabe in strmoglave stopnice in vrh njega se neki odpira čaroben razgled. Verjamem, a mene ni mikalo. Čakal me je že vlak, da pohitim v lepem solnčnem popoldnevu čez Apenine v Florenco.

Iz okna železničnega voza sem gledal nazaj po Bolonji, po «mestu hodnikov.» Res, ta priimek mu dobro stoji. Glej, še iz mesta ven se vleče pol ure daleč hodnik, najprej po ravnini, potem pa v hrib k romarski cerkvi Matere Božje.

Slovenec v posmeh in razdražilo obešajo table z imenom smrtnega sovražnika nas Slovencev, naše domovine, naše Avstrije! — Po ulicah obešati «Bismark tablo,» v prodajalnicah pa sprejemati slovenske denarje slovenskih kmetov, to je največja drznost. Kaj neki mislite, gospodje trgovci, da nas s takim izzivanjem dražite! «Ali kaj» — premišlujem dalje — «to je gotovo le pustna šala! Kajti tako narobe delati je le mogoče na božji fašenk!» Sicer pa, če ta pustna neumna tabla sredi slovenske dežele ostane, dobro! Če je vam prav, nam tudi. Ustanovimo si s svojim slovenskim denarjem zadruga in konzume; bomo videli, kdo se bo slednji smejal? Če vam ne nosimo več svojega krvavo zasluženega denarja v mesto, radi se boste spomnili zlate dobe, ko smo mi — dobre duše — polnili vaše prazne žepe, spomnili se boste časov, ko še svoje Bismark table niste obesili. Žal vam bode, da nas, poštene slovenske okoličane s svojimi izzivanji odganjate iz svojih prodajalnic. Radi boste odvezli spet svojo Bismark-tablo. Če pa hočete, lahko na vsaki hiši obesite Bismark-tablo, nam ne bo v škodo! Sicer pa smo vam iz srca hvaležni, da nam tako očitno kažete, da ste naši najhujši narodni sovražniki in prijatelji Bismarka in s tem pomagajte, da se bomo polagoma spametovali. V prihodnjem vemo, kam naj nosimo slovenski denar! Če tudi smo le špeharji, lukarji in Haložani, pa smo že nekoliko pogledali čez domači plot. Živela prva zadruga na ptujskem polju! Živel konzumi!

Brinov Nace.

Konjice. (Katol. polit. društvo v Konjicah) je imelo preteklo nedeljo svoj občni zbor v društvenih prostorih. Vspored je bil zanimiv. Poslušalec je prišlo v tolikem številu, da je bila sobana polna. G. Zoffa kot vladnega zastopnika seveda ni bilo, ker menda ni hotel, da bi kako zasoljeno pa opravičeno resnico zaslišal. Točno ob 3. uri je prvomestnik č. g. Voh otvoril zborovanje ter poslušalce iskreno pozdravil. Tajnik je na to podal letno poročilo, iz katerega je povzeti, da je imelo društvo v preteklem letu 279 udov in 3 večje shode, na katerih so odlični govorniki navduševali poslušalce. Sedaj povzame besedo naš vrli in dični zdravnik g. dr. Jankovič. Govoril je o egiptovski očesni bolezni, ki je v konjiškem kraju že precej razširjena (Bezina, Padežki vrh, Paka, Oplotnica, Kebl itd.) Razložil je, kaj je ta bolezen, v čem obstoji, kako se dobi, katere so njene posledice in kako težko se ozdravi. Bil je ta govor za vse zelo poučljiv in g. govorniku se je na besedah videlo, kako mu je na tem ležeče, da bi vsi spoznali to bolezen in njene nalezljivosti se izogibali. Zato pa so udje-poslušalci iz hvaležnosti zahtevali, naj se dr. Jankovič izvoli predsednika namestnikom, kar se je pozneje pri volitvi tudi zgodilo.

Iz denarničarjevega poročila se je razvidelo, da so vsi stroški za knjige in časnike poravnani, ker so udje s svojimi prispevki radi na pomoč priskočili. Društveni tajnik je še nadalje podal razgled o važnih dogodkih po vesoljnem svetu; tako o Burih in Angležih (Burom enak je naš tlačen slovak), o državnem zboru, o imenovanju Wurmserja itd. Poslušalci so z zanimanjem sledili vsem točkam. Po volitvi novega odbora je g. prvomestnik zaključil zborovanje s 3 kratnim živio-klicem na papeža in cesarja.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanja. Sodni adjunkt dr. Fr. Bračič je prestavljen iz Brežic v Ptuj. A. Matzl iz Šmarja pri Jelšah v Ptuj. Oba sta Nemca, A. Matzl ne zna slovenski, dr. Bračič sicer zna slovenski jezik, a dovolj je, ako rečemo, da je ta gospod v Brežicah duša nemško-nacionalnega gibanja. Sedaj bo Ptuj

srečen, ker ima na sodišču tri velike nacionalce: sodnika dr. Glasa, ter oba adjunkta Kronaserja in Bračiča. Adjunkt dr. Selliero iz Ptuja pride v Gradec. Adjunkti so postali: dr. Josip Dijak v Šmarju pri Jelšah, dr. M. Reiser v Laškem trgu (ne zna slovenski) in dr. Rostok v Št. Lenartu v Slov. goricah (tudi ne zna slovenski.) Dejanja sedanjega ministerstva, po kojih ga naj sodijo slovenski poslanci.

Ravnopravnost Slovencev. Med novomenovanimi štajerskimi muzejskimi konservatorji ni nobenega Slovenca. Imenovanje se je vršilo pri namestništvu.

Iz šole. Gosp. nadučitelj v Stranica A. Arzenšek je stopil v pokoj. Nadučitelj v Zibiki je postal šolski voditelj v Črešnjicah gsp. Fr. Brinar, nadučitelj v Libojah pa dosedanji ondotni voditelj gsp. J. Košenina. Voditelj šole na Zusmu je postal učitelj v Slivnici g. Kvirin Pertl; voditelj šole v Št. Mihelu pri Braslovčah g. Ivan Burdian, dosedaj učitelj v Pliskovici na Primorskem. Kot učitelj na okoliško šolo Ptuj pride gsp. Karol Zupančič, dosedaj nadučitelj na Frankolovem. Učiteljice ročnih del so postale: v Rečici in Gorici gea. Matilda Wudler, v Št. Juriju ob Taboru, in v Ostrvicah gea. Julijana Stupan. Gea. učiteljica Amalija Gradišnik v Hrastniku je stopila zaradi bolezni v stalni pokoj.

Ogenj je uničil 18. t. m. na Bučah gospodarsko poslopje posestniku Dacerju p. d. Kühn. Ob 8. uri zvečer je naznanil plat zvona, da gori. Škoda je velika; zgorelo je tudi 12 veder vina.

V Slivnici pri Mariboru se je ustanovila gospodarska zadruga in bo prvo zborovanje v nedeljo 25. t. m. ob 3 uri popoldne v gostilni g. M. Grizola v Račjem pri kolo-dvoru. Govoril bo gospod Ivan Kač. Gospodarij, pridite v obilnem številu, kajti zadruga bode za vse velike gospodarske važnosti in koristi.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Pač dobro je že znan naš nemčurski trg po slovenski domovini. Res pravo gnezdo nemčurjev. A kdo so ti nemčurji? Večinoma sami privranci. Ko pridejo, so pohlevni in ponižni, a ko se jim je že dovolj napolnil žep s slovenskim denarjem, začnejo hajlati in napadati vse, kar je slovenskega. Mnogo pripomorejo k našemu nemčurstvu tudi naši učitelji. Prepovedali so tukajšnjemu trgovcu prodajati svinčnike Ciril-Methodovega društva. Noben šolar ne sme imeti več teh svinčnikov, a prav radi vidijo nemške svinčnike v rokah šolarjev. Kje je enakopravnost? Ako slovenski otroci ne smejo imeti slovenskih, čemu pa smejo imeti nemčurski otroci nemške svinčnike?! Upamo, da bo gospod nadzornik to krivico odpravil.

Obstrukcija. Na občnem zboru katol. polit. društva v Konjicah odposlala se je sledeča resolucija slovenskim poslancem: Skušnja zadnjih let nas uči, da ne pomagajo v osnovnih državnih postavah zajamčene pravice, ne požrtvovalno podpiranje cesarske vlade, ne mirno čakanje boljših časov, vse to ne pomaga nič. Edini pripomoček, da kakšna stranka kaj doseže, je obstrukcija. Zato se slovenski poslanci v državnem zboru pozivljajo, dobro paziti na trenotek, ko bo treba seči po tem skrajnem pripomočku — po brezobzirni obstrukciji. Pri češko-nemški spravi naj gledajo — če bode iz te moke kaj kruha, — da nas Čehi ne pustijo na cedilu.

Pri sv. Ani na Krembergu, na slovensko-nemški meji bralno društvo dobro upliva. To se je dokazalo 18. svečana. Prišel je potovalni učitelj gsp. Ivan Bele in razlagal o sadjarstvu in vinarstvu. Bilo je zbranega občinstva okoli 400. Res lepo število za župnijo, kjer že piha od Cmureka močna prusofilka sapa. Hvala gosp. Beletu za pol-drugo uro trajajoči poljudni in jedrnat govor, po katerem se bomo Anovčanje gotovo vestno ravnali.

Ziče. Dne 25. svečana po popoldanski službi božji bode tukaj v gostilni Janeza Gosaka po domače Kučej potovalni učitelj gsp. Bele prednašal o sredstvih zoper tršno bolezen in plesnobo na grozdju. Zaradi tega zelo važnega pouka se vabijo k prav obilni udeležbi posestniki vinogradov.

Nesreča pri Ponikvi. V nedeljo se je zgodila na tukajšnjem kolodvoru velika nesreča. Sprevodnik tovrnega vlaka je prišel pod kolesa, ki so mu odtrgala obe nogi. Nesrečnej je takoj izdahnil svojo dušo.

Število jungovcev na Štajarskem. Socialdemokratski apostol za učitelje Horvatek je preštel svoje pristase, svoje jungovce. V Zgornjem Štajarju, kjer Horvateka najbolj poznajo, je samo 98 jungovcev, v srednjem jih je 111, v spodnjem 144. Največ jih je v ptujskem okraju. Slovenski učitelji torej najbolj silijo v socialdemokratski nemški koš.

Nemške šole na Spod. Štajerju so prave vzgojevalnice narodne nestrpnosti in prusaškega duha. Učitelji jih po Wolfovem receptu učijo, da je le isto, kar je nemško, kaj vredno, vse drugo pa je nično. Posebno zanimiv pa je po nemških spodnještajarskih šolah pouk v zgodovini in zemljepisju. Največ se govori o starih Germanih, o zgodovini nemškega cesarstva in potem še le pride Avstrija. V zemljepisju se obrača največja pozornost pruskim deželam, avstrijske pridejo še le v drugi vrsti v poštev. Kako so mogoče take razmere po nemških šolah? Ker plava nad njim duh šolskega nadzornika Linhart.

Slovengradec. Te dni je bil deželni glavar grof Attems ter naš poslanec in deželni odbornik Robič v Slovengradcu, ogledat si novo veliko bolnišnico. Kako je bila potrebna, je razvidno, ker ima že zdaj 90 bolnikov. Otvorila se je brez vsake slovesnosti. Nepotreben in žaljiv pa je samo švabski napis zunaj na poslopji. Saj jo Slovenci tudi plačujejo in je v sredi slovenskega okraja. Izobešenih je bilo nekaj bander na trgu, med njimi pa tudi ena izdajska črno-rudeče-rumena cunja, ravno pred hišo postenega Nemca Güntherja. To je velika predrznost od županstva in razžaljenje slovenskega ljudstva. Pa nič ne dene, še bo že drugače prišlo, da bodo nemčurski dedje bolj ponižni. Že zdaj trepečejo, ko se v okolici nekaj samo govori o zadrugi.

«Ena duhovita primera». Ko je prigo-varjal celjski državni pravdnik Ekl porotnikom, naj obsodijo Gostinčarja, izrekel je baje tudi to-le velikansko primeri: «Kakor se je prejšnje stoletje imenovalo stoletje elektricitete, tako bi oprostitev Gostinčarja vtisnila sedanjemu stoletju pečat npravne propalosti». Mi smo radovedni, kak utis je naredila ta primera na porotnike.

Celjski zakotni listič. Zadnji četrtek dne 15. t. m. je izreko porotno sodišče o celjskem lističu «Deutsche Wacht» po domače vahtarca, isto mnenje, koje je že dolgo udomaćeno med spodnještajarskimi Slovenci. Zaradi nesramnega pisarjenja o učitelju Gostinčarju, dr. Jožefu Sernecu in dr. Juriju Hrašovcu je bil odgovorni urednik obsojen na 200 K. globe ali pa 20 dni zapora. Obsodba je tem bolj pomenljiva, ker so bili porotniki razven enega sami Nemci. Torej tudi pošteni Nemci obsojajo umazano pisavo celjske klepetulje.

Vsem deželnim poštanim uslužben-cem Avstrije brez razločka službe in spola! Na podlagi vsestranske vzajemnosti obstoječih društev poštarjev in društev poštinih odpraviteljev avstrijskih in svrhu pogovora in pospeševanja stanovskih teženj vseh deželnih poštinih uslužbenec brez razločka se bode vršil dne 6. marca t. l. ob 10 uri dopoldne splošni shod poštarjev in poštinih odpraviteljev v ljudski dvorani nove magistratne hiše na Dunaju. Vsi tovariši in tovarišice se vabijo tem potom, da se udeležijo, kar mogoče, najmnogobrojnejše v namen velikanske manifestacije, glede neznosnih sedanjih trajajočih stanovnih razmer.

Sv. Marko niže Ptuja. V torek 20. ob 1/2. uri popoldne nastal je tukaj hipoma grozen vihar; deževalo, bliskalo in grmelo je. kakor bi bilo meseca avgusta. Naenkrat se loti vrtinec naše cerkvene strehe, ki je blizu zvonika pokrita z močno pločevino. Veter odtrga vso pločevino, vzdigne in jo razpara na dva dela. Jednega vrže na tla, drugega pa nese visoko gori v zraku naprej ter obesi v vejah najvišjega topola. Ako pripomnimo, da je vsak tak kos pločevine tolik in tako težek, da ga 6 mož komaj privzdigne, je s tem dovolj označeno, kolika sila je bila v viharju. Škoda je zelo velika, okoli 100 fl. Tudi na sosednih poslopih je kar deževalo opeke raz strehe.

Troški za šolstvo na Štajarskem za leto 1900 so preračunjeni na 4 1/2 milij. K.

Marenberški okrajni zastop. Volilne liste za prihodnjo volitev v okrajni zastop so samo še do ponedeljka razpoložene pri občinah, pri davkarskem uradu v Marenbergu in okrajnem glavarstvu v Slovengradcu. Kakor slišimo, je mnogo slovenskih volilcev veleposestnikov izpuščenih, a nemških pa privzetih. Hitro poglejte v liste in takoj rekurirajte.

Slovenska šola na Muti se bo ob Veliki noči otvorila. Ljudstvo se veseli nove šole, ker ve, da se bodo otroci v njej tudi kaj naučili.

Poročil se je 19. t. m. gosp. dr. Alojz Praunseis, distr. in praktični zdravnik v Celji z gospico Ireno Marijo Kulterer, hčerjo velezaslužnega koroškega rodoljuba, odvetnika dr. Kultererja v Velikovecu. Čestitamo!

Samoumor v Ormožu. Zidar Ludovik Škorjanec, ki je bil v Ormožu zaradi tatvine zaprt, se je v občinskem zaporu na okenski mreži z lastnim pasom obesil.

V Kozjem je umrla 31. prosinca blaga gospa Karolina Gelingsheim, mati c. kr. sodnika v Kozjem. Že davno ni bilo v Kozjem tako veličastnega sprevoda, kakor je bil ta na Svečnico po večernicah. Udeležili so se ga trije čč. gg. duhovni in mnogo ljudstva od blizu in daleč. Blagi dobrotnici sveti večna luč!

Požarni brambovci v Kozjem so imeli minolo nedeljo svojo veselico, ki se je izvršila prav sijajno. Samo žal, da ni bila v nikakem časopisu naznanjena in dobro bi bilo, da bi odstranili tisti nemški napis: »Feuerwehr-Depot.« Toliko naši požarni brambi v nasvet!

Robičev vinograd v Lembahu je postal zadnje dni slaven preko mej mariborskega okraja. G. poslanec Robič je pred nedolгим časom kupil v Lembahu od nekega Nemca vinograd. Že takrat je zavladovala nevolja med našimi nasprotniki, ki prežijo na vsako posest v okolici. Sedaj pa bo deželni odbor ta vinograd uzorno zasadil, kakor je že to storil mnogim nemškutarjem v mariborskem glavarstvu. Deželni odbor bi seveda Slovincu tega ne storil, a g. Robič je popolnoma brezplačno ponudil vinograd, česar Nemci in nemškutarji dosedaj niso storili. In vendar tolika nevolja med nasprotniki! Zadnje nedeljo je imela kmetijska podružnica mariborska zborovanje, kjer so paradirali kmetje (!) posl. Girstmayer, inženir Walenta, baron Rozmanit ter hudo prijemali deželni odbor in posl. Robiča. Tudi lipniška podružnica je poslala brzopjavni ugovor proti odloku deželnega odbora glede Robičevega vinograda. Kaj pa se ta vsiljuje? G. poslanec Robič bo sedaj lahko na višjem mestu povedal, kako ravnajo naši nasprotniki z nami in kaki kmetje so v naših kmetijskih podružnicah. Sama mestna gospoda!

Robičeva pregreha. G. posl. Robič da svoj vinograd popolnoma brezplačno deželnemu odboru v porabo. Deželni odbor mu je ponudil, naj vsaj vzame vsako leto za odškodnino 2000 cepičev. G. poslanec Robič je odgovoril, da za se sicer ne vzame ničesar, a prosi, da se bo teh 2000 cepičev vsako leto brezplačno razdelilo med ubožnejše vino-

gradnike. To je vsa Robičeva pregreha! Ako bi bil kateri Nemec tako velikodušen, celi deželni odbor bi moral pred njim iz hvaležnosti na trebuhu ležati, Robiča pa kamnjajo. Zakaj? Ker je Slovenec!

Inženir Valenta je bil pri zborovanju kmetijske podružnice mariborske proti gosp. Robiču najbolj glasen. Če se ne motimo, je Valenta uradnik južne železnice. Valenta je znan nemško-nacionalen agitator. Ali mora g. Valenta na vse večne čase ostati tukaj na slovenski zemlji? Če hoče za nemštvo delati, naj gre kam v nemške kraje!

Vlak je povozil dne 6. febr. pazniškega pomočnika na juž. železnici Franca Gašpariča, v Zbelovem pri Ločah. Bil je na gostiji ter se vračal domov. Na progi ga je zasačil brzovlak ter mu zdrobil glavo. Žena mu je šla zjutraj nasproti, a našla ga je mrtvega na železničnem tiru.

Nedolžen. Kakor smo poročali, je dne 4. jan. v Cvetkovcih fare Sv. Lenarta pri Ormožu zgorelo želarsko poslopje. Sum je letel na kmečkoga fanta Ivana Fistravca iz Oslušovec. Sodnijska preiskava je dokazala, da je nedolžen.

Porotne obravnave v Mariboru se prične 12. marca. Pred porotnike pridejo: Elizabeta Žimič radi uboja, Martin Deutscher radi posilstva, Neža Ploj radi detomora, Roman Kunšič radi goljufije, France Brunčič radi požiga, Jožef Žnidarski radi uboja, Pavel Wudler radi nasilstva, Jožef Lasič in Fran Leopernig radi roparskega uboja in tatvine, Henrik Irgolitsch radi težke telesne poškodbe, 23. marca Alojzij Sorko radi uboja.

Iz Celja se nam piše: Naše diletantsko društvo zastavilo si je hvalevredno nalogo, da nam vsakih 14 dni poda novo igro. To je bilo jako dobro, kajti naše ljudstvo se je močno privadilo tem predstavam, ki se vršijo v našem blagodonečem milem materinem jeziku in z veseljem ter nestrpljivostjo pričakuje vsake nove igre. No, saj se tudi v obče izvrstno igra — v prvi vrsti zasluga našega neutrudljivega režiserja g. Perdana — le tu pa tam se pripeti — kar pa je pri diletantih neizogibno — da kak igravec ali igralka ne pogodi vselej prave. Te malenkosti pa popolnoma zakrije igranje nekaterih starejših moči, na katere smo lahko ponosni. Tako je bilo i pri »Bisernici«, ktera igra se je prednašala 18. t. m. Nekateri igralci, posebnost pa gdč. Baševa in g. Salmič so svoje vloge izvrstno pogodili. G. Salmič, katerega smo vajeni gledati le v veselih in komičnih vlogah, očaral nas je ta večer tudi s svojo resno vlogo. — Grajati pa je vsekakor tiho govorjenje, s katerim smo imeli ta večer svoj križ; celo drugo dejanje ostalo je vsled tega večini poslušalcev neraztolmačeno. Ugovarjalo bi se nam morebiti, da je to zahtevala žalostna usoda nastopajočih. Toda tudi v glasnem prednašanju se da žalost in notranja bolest, pa tudi vsak človeški afekt dobro izraziti. Za prihodnjekrat torej naj velja; Vsak igravec z glasom s korajžo na dan! Upamo, da nam naši igralci te odkritosrčne, a dobro-mišljene opazke ne vzamejo v zlo in se v tem oziru poboljšajo.

Celjska nemška odvetnika. Čudno se vede nemška odvetniška dvojica, dr. Jabornegg—dr. Mravlagg v Celji. Na eni strani se dobriča in sladka našim kmetom, na drugi pa zavrača dosledno slovenske dopise, akoravno razumeta oba ta gospoda dobro slovenski. Kmetje, uvažujte to!

Korajža velja! Iz Celja nam pišejo: Nemški komiji v Celji so kaj korajžni fantje! 18. t. m. zvečer upali so si celo priti k nam v Narodni dom »v ves«. Dokler so bili lepo mirni v svojem kotu, se je še že izhajalo z njimi, ko pa so jeli postajati preširni, nemirni in zabavljivi, postavilo se jih je »prav rahlo« pred vrata, na kar je iz balkona pljusnilo nanje nekaj naročenih škafov sveže vode — in pobrisali so jo, mokri ko miši, s tako naglico, da njim niti nismo utegnili voščiti »lahko noč«. Kdor išče, ta pač najde.

Umrla sta v Celji in sicer 17. t. m. J. Sorglechner, sodni oficijal v pokoji, 19. t. m. pa dr. Janez Sajovic, bivši odvetnik v Celji.

Št. Andraž nad Polzelo. Neki sosed te občine nam piše, da je zvedel, da so socialdemokrati Št. Andraške občine poslali po svojem županu na c. kr. okrajno glavarstvo pritožbo, da se nekateri člani krajnega šolskega sveta nočejo udeleževati šolskih sej. Pozabili so pa, kar je najbolj važno, to pritožbo primerno utemeljiti. Radovedni smo zares, kaj se bo ukrenilo, ker sploh c. kr. okrajno glavarstvo v tej zadevi ni kompetentno, ampak le okrajni šolski svet. Da oče župan, oziroma njegov sin, tega vedel ni, se nam ne zdi čudež!

Iz Velenja. Socialdemokratski nazori o ljubezni do bližnjega so jako čudni. Taki čudni nazori so se začeli širiti med mokrači v naši sosedni občini Št. Andraž. V zadnjem času so se lotili velespoštovanih in povsod priljubljenih gg. župnika in nadučitelja. In da bi tema odličnjakoma zopet jedno zaigrali, volili so občinski možje štiri najhujše demokrate v krajni šolski svet. Kaj so s tem dosegli, se že zdaj vidi! Štrajka se! Toda zakaj, to bi mi radi vedeli?

Notar Maks Koser se preseli iz Ptuja dne 22. februvarija in nastopi službo v Mokronogu dne 26. februvarija.

Nesreča v Žetalah. Dne 17. februarja je peljal posestnik Martin Pelko iz grajščinskega gozda drva. V tem se prikota iz gozda mogočno bukovo deblo, koje so drvarji ravno razžagali, ter zadene v Pelka s tako silo, da ga takoj ubije. Tudi jednega vola je deblo podrla in ubilo.

Stari srebrni drobiž in stari krajcarji. Finančno ministerstvo objavlja, da bodo cesarske deželne blagajne (torej samo v glavnih mestih), srebrni drobiž stare veljave sprejemale še do 15. februvarja leta 1901., a le za polovico imenske vrednosti. Stari krajcarji in polkrajcarji pa se kot plačilo sploh ne bodo nikjer več sprejemali, pač pa pri gori imenovanih blagajnah do 30. junija t. l. zamenjavali za polno ceno; od tega dne naprej do 30. junija 1901. pa le za polovico imenske vrednosti.

Letošnji vojaški nabori se vrše v dopolnilnem okraju 87. pešpolka po naslednjem redu: Gornja Radgona 20. marcija, Ljutomer 21. in 22., Ormož 23. in 24., Ptuj (okolica) 26., 27., 28., 29. in 30., Ptuj (mesto) 31. marcija, Rogatec 2. in 3. aprila, Šmarje 4. in 5., Kozje 6. in 7., Brežice od 12. do 16., Sevnica 17. in 18., Celje (mesto) 19., Mozirje 20. in 21., Celje (okolica) 23. do 28. aprila, Šoštanj 30. aprila in 1. maja, Slov. Gradec 2. in 3. maja, Marenberg 4. in 5., Konjice 7., 8. in 9., Vransko 11. in 12. maja. Začetek vselej ob 8. uri zjutraj.

Izpod Radohe nam piše prijatelj: O ti predpust, ti čas presneti, kako si letos vrgel Jurijevo županstvo. Najsi je neki prebrisan ali kakor mi pravimo, zvit ko ovnov rog hriberski Juri, vendar je še bil premalo »šikan«, da bi v tem času Metulja pod klobuk dobil. Kako se je trudil, da bi občinske volitve zanj ugodno izpale, pa je nazadnje na cedilu ostal! Ne gre več tako lahko, dragi Juri. Zdaj slišimo, da so hud gospod postali »burgermojster« doli v Luči. Zdaj bo neki druga »viža«, in se ne bo več plesalo po tem, kakor je nam dozdej že kakih trideset let Juri godil. Juri, to ime je sicer bolj za nas gornjance, Rajmund tako se zove zdajšnje županstvo, zdi se nam preveč gosposko in nemško, ali kakor naši sosedi proti Solčavi in Ljubnem pravijo — nemčursko. Jaz pa pravim: počajmo, bodemo videli, katero županstvo bo boljše, Rajmundovo ali Jurijevo, kakor pri ministrih, ki so zdaj nastopili.

Biserni zakonci. Bila je pretekle dni vesela družba v Bisi pri Sv. Bolfanki, kjer je sp. cerkv. ključar Šalamun dal svojo hčer za gospodinjjo Čučku. Iz hiše nevestine bil

je znani č. g. pok. Klemens Š., a iz roda Čuček so rojaki: g. dr., odvetnik v Ptuj, č. g. frančiškan in že pok. sodn. pristav. — Kaj posebnega bilo je to, da je bil pri poroki mladih zakoncev starašina biserni ženin 82letni Čeh Ant. (in 80letna nja žena) še prav trden, ter je krepko korakal z mladim ženinom. — Še en biserni par je v Biši istega leta 1838. poročen, tedaj že 62 let oženjen, 89letni Gregor Fras, brat č. g. zlato-mešnika Janka v Radgoni; vsi štirje zakonci imajo 333 let.

Gostinčarjevi porotniki so bili: Ant. Plenk, Fric Wambrechtsamer, Jurij Podgoršek, Fric Jakovitsch, Blaž Gaberschek, J. Pečnik, Mih. Altziebler, Karl Kupferschmid, J. Pauer, Viktor Nasko, Fr. Baumer, S. Selischeg.

Kot zastopniki Spodnjega Štajarja na shodu Nemcev v Gradcu dne 19. t. m., kjer so govorili proti imenovanju novega deželnega šolskega nadzornika so bili: Lenko iz Št. Petra, Stallner iz Vojnika, Erber iz Mute, Langer iz Marenberga, Faleskini iz Brežic, Goll iz Slov. Gradca, Kauchamer iz Ormoža, Nagy iz Maribora, Ornik iz Ptuj, Pistor iz Št. Ilja, Rakuš iz Celja, Švarc iz Ljutomer. To majhno številce 12 mož si domišljuje, da zastopa celi Spodnji Štajar! To je nepriemerna drznost! Odločno protestiramo, kajti ravno tem možem ogromna večina Spodnještajarcev najmanj zaupa. Soglašajoča pisma so poslali v Gradec: Lautner iz Vitanja, Mravlag iz Št. Lenarta, Stiger iz Sl. Bistrice, Weber iz Laškega. Zanimivo je, da so se udeležili shoda naperjenega proti Slovincem in vposlali pisma, večinoma sami nemški trgovci in gostilničarji. In potem se še čudijo, da rastejo zadrage in konzumi.

Politična društva, vzdramite se! Nek spodnještajarski rodoljub pozivlja v ljubljanskem dnevniku «Slovenec» naša slovenska politična društva, naj ugovarjajo shodu Nemcev v Gradcu dne 19. t. m., na katerem so se predrznili vmešavati v naše slovenske razmere ter nasprotovati nakani vlade, da nastavi za spodnještajarske ljudske šole posebnega deželnega nadzornika. V to svrhu naj bi se takoj brzojavnim potom poslali ugovori na ministrskega predsednika proti takemu počenjanju in se sklicala zborovanja ali vsaj odboro ve seje, v katerih se sklenejo in odpošljejo v roke poslancev na osrednjo vlado resolucije, s katerimi se ponovno ugovarja drznosti nekaterih nemških sodeželanov ter se zahteva od vlade, da uvaža naše pravice. Mi se popolno soglašamo s tem pozivom in se le čudimo, da še se ni nič storilo. Naša politična društva so v tem oziru premalo pozorna. Še je čas, storite svojo dolžnost!

Z Radla nam pišejo; V četrtek 25. prosinca t. l. se je predstojniku občine na Remšniku naznanilo, da so žandarji tudi ženo Ferdinanda Knapa, ki je že prej bil odpeljan po orožnikih v preiskavo radi tatvine, odgnali v zapor v Ivnik, in da naj skrbi za 8 Knapovih otrok, ki imajo očeta in mater v zaporu. Občinski predstojnik g. Peter Gregl in tajnik gosp. Kafou gresta na Radl v Klesbajto gledat, kjer so stanovali Knapovi otroci; a to je bil resnično žalosten prizor. Pripovedovala sta: Izba vsa v neredu, otroci po tleh in pri mizi na pol nagi brez obuvala, majhno prase je skakalo med njimi, smrhad grozen, skleda zelja edini živež na mizi, eden majhen otrok 1/2 leta star pa je kričal v nekem kotu, ker že dva dni ni mleka dobil. Živeža ni bilo veliko in razvidela sta, da se morajo otroci nekam spraviti v strežbo in v dobre roke. Stareja hči je 14 let stara, najmlajši sin čez pol leta. Usmiljenja vredni otroci še niso sprideni, kajti oča in mati sta vselej rekla otročičem, kedar sta šla na večer od doma, da gresta na božji pot in prideta kmalo nazaj. — Drugi tat je neki Janez J. Ta Janez je Bohu ukradel žakelj ajde. Boh mu reče: »žakelj mi prinesi nazaj, za ajdo že ne rečem toliko«. Janez razžaljen gre naravnost v Ma-

renberg Boha tožit radi razžaljenja; pa pri tej preiskavi se je dopričalo, da je Janez Javornik res ajdo z žakljem vred ukradel in še druge ovadil, ki so ajdovo kašo z njim jedli. Zdaj že sedi in premišljuje, koliko škode je na časti imel.

Cerkvene novice. Postne propovedi za vojake tukajšnje garnizije bo imel veroučitelj meščanskih šol P. Čížek. — Pri Sv. Bolfenku pri Središču je bil sv. misijon od 10—18. svečana. Vodila sta ga oo. Janez Macúr in Franc Kitak iz Celja. Stalni spovedniki so bili; č. gg. o. Elekt, frančiškan pri Sv. Trojici v Slov. gor., o. Angelj iz Lipnice in o. Hilarij iz Celja, kapucina, J. Plepelec, kaplan pri Sv. Nikolaju. Obhajanih je bilo 1400. Kajti iz vseh sosednih in še daljnih krajev, tako tudi iz Medjimurja so ljudje prihajali očistevati in reševati svojih duš, kar kaže, kako potreben je sv. misijon v naših krajih. Vse je ganjeno, hvaležno in veselo, ker je sv. misijon bil obhajan z velikim vspehom.

V Jarenini sta pred kratkim obhajala zlato poroko bivša viničarja Janez in Jozefa Donko, roj. Pregl sredi 4 pridnih otrok in 1 vnuka. Mož je rojen l. 1831., žena pa l. 1830. V cerkvi je bila ganljiva slovesnost, doma pa zlata gostija. Rodova Donko in Pregl sta jasen dokaz, da tam, kjer je doma pobožno in zmerno, trezno življenje, je tudi visoka starost doma — pa tudi zlate poroke. Obeh zlatoporočencev stariši so obhajali zlato poroko, kar je gotovo nenavadno. — V Jarenini še imamo precej starih ljudi. Najstarejšim prištevamo zakonska Jožefa in Ano Hasel, posestnika v Polički vasi; mož je star 85, žena pa 86 let; oba sta še dokaj čvrsta. V zakonu živita od l. 1839., torej 61 let.

Duhovniške spremembe. Župnijo v Stranica h je dobil č. g. Gašpar Kačičnik, kaplan pri Sv. Martinu v Šaleški dolini. Premeščen je č. g. kaplan Anton Drogenik iz Dobove k Sv. Martinu v Šaleški dolini. Kot korni vikar v stolno cerkev pride č. g. Ivan Markošek, kaplan v Vitanju.

Odnese je pri zadnjem zborovanju podružnic sv. Cirila in Metoda za Maribor pomotil nekdo skoro popolnoma nov dežnik iz restavracije «Narodnega doma». Dotični gospod se naprosi, da ga blagovoljno vrne in odda čitalničnemu slugi v Narodnem domu.

Društvene zadeve.

Slovanska čitalnica. Kakor čujemo, se bode maskarada v »Narodnem domu« dne 24. t. m. prav lepo obnesla. Tudi zunanji prijatelji našega društva nas hočejo v obilnem številu počastiti. Vrli odbor je vse ukrenil, da zadovolji vseskozi svoje mile goste. Vstopnice se že dobivajo pri gosp. Francu Dolencu, trgovcu v Mariboru (poštne ulice). Na večer veselice, 24. t. m. pa se prodajajo od 7. ure pri društveni blagajni v »Narodnem domu«.

Bralno in pevsko društvo «Maribor». V nedeljo 25. t. m. ob 8. uri zvečer bo predavanje v društveni sobi o «Zgodovini slovenskega naroda». Predaval bo društveni predsednik g. dr. Pipuš. (18. t. m. ni bilo predavanja, ker se je g. dr. Pipuš moral odpeljati k neki občinski seji.) Društveniki in prijatelji se uljudno vabijo. Dalje društvo naznanja, da prirede diletantje sredi meseca sušca veliko burko s petjem «Lumpacij Vagabund» ali zanikarna trojica: Lim, Knefta in Klopček. — Na pustni ponedeljek dne 26. pa priredi to društvo «maskarado» zvečer ob 8. uri v obednici Narodnega doma. Ta obeta biti jako zanimiva, ker obdarila se bo najlepša ženska maska s prvim darilom, najlepša možka maska z drugim darilom in najoriginalnejša (ženska ali možka) maska pa s tretjim darilom. Za godbo je tudi skrbjeno. Vstopnina je za neude za osebo 50 kr., — udje se morajo pri blagajni s pristopnico izkazati, pa plačajo samo 30 kr., maske tudi samo 30 kr. plačajo vstopnine. Ako se vpošteva, kaj da je to mlado društvo že vse priredilo, in kaj še namerava, vidimo, da

ima resno voljo probujati naš zatirani narod in je torej vseobče podpore vredno in tudi potrebno.

Družbi sv. Cirila in Metoda so poslali meseca januarja t. l. prispevkov p. n. gospoda in društva: Moška podružnica v Mariboru 256 K, čitalnica v Ptuj novoletnico 22 K, podružnica v Ljutomeru novoletnico 60 K, M. Efrl 2 K, podružnica v Ljutomeru 10 K, posojilnica v Mozirju 50 K, nadučitelj A. Gnus iz nabiralnika F. Peklarja na Dolu 10 K, bralno društvo v Dolu ob Savi 20 K.

V Krčevini pri Ptuj se je veselica kmetijskega bralnega društva dne 11. febr. nenavadno dobro obnesla. Prostori gostilne Vindiševce so bili prenapolnjeni. Kot govornik je nastopil g. G., ki je ljudstvu podal nekaj prav porabnih, koristnih nauk. Bili so ti-le: berite radi knjige in časnike; knjige Mohorjeve in »Slov. Gosp.« naj bi bil pri vsaki hiši. Nosite se priprosto; izdelujte doma obleko, zato treba zopet vpeljati prekornostno lanorejo, ki je v okolici skoro že ponehala. Živite priprosto; za kmečkega delavca so boljši cenejši žganci nego draga kava. Bodite varčni z zdravjem in premoženjem. Proč z žganjpitjem, ki kvari in ugonablja naše ljudstvo okrog Ptuj v duševnem in telesnem oziru. Učite se ne raztresati nego pridobivati si premoženje. Kdor hoče kaj imeti, mora mlad začeti. Kdor v mladosti pridno zbira denar, se mu v starosti dobro godi. Zapisujte si dohodke in stroške, vsak si naj piše gospodarsko knjigo, ki bo kazala, kje se največ izda in kje največ pridobi. Splošno odobravanje, ki je sledilo govoru, je bilo dokaz, da so bili nauki umestni, dobri. Predsednik Fr. Lah pa je v kratkem govoru proslavljal vrednost dobre slovenskemater, katera naj bi svojim otrokom že v nežni mladosti vcepila ljubezen do Boga in do materinega jezika. Sledila je igra »Na straži pri smodnišnici«. Osebe: Ocepek, Katrica in Zamuda so vse izvrstno igrale. Kaj takega še Krčevina ni videla. Srečolov z lepimi dobitki, navdušeno petje, razni govori so povzročili, da je bila zabava živahna, zadovoljnost splošna. Zares, bil je lep večer! Hvala društvu zanj, vsa čast pa podpornikom njegovim iz Krčevine in iz Ptuj. Le neustrašeno naprej po tej poti! Društvo priredi meseca junija veliko Slomšekovo slavnost. Da bi ta presegela vse dosedanje, naj skrbje odbor in udje. Slomšek to zasluži. Takrat pa, slovenski okoličani, da se zopet vidimo vsi!

Čitalnica in Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru priredita v nedeljo dne 25. t. m. pustno veselico z zanimivim vspehom. — Vstopnina 60 vin., 40 vin., 20 vin. Uljudno vabita odbora. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Na občnem zboru konjiškega slov. kat. pol. društva volil se je naslednji odbor: Prvomestnik: č. gsp. nadžupnik Jernej Voh. Namestnik: g. dr. Jankovič. Tajnik: g. Karol Kumer. Blagajnik: g. Ivan Jančič. Knjižničar: Ivan Rudolf. Namestniki in odborniki: Franc Napotnik, Jakob Klinc, Jurij Šilanc, Jurij Potnik in Janez Bezget.

Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju. — Vabilo k IV. rednem občnem zborovanju v nedeljo, dne 4. sušca 1900 popoldne ob 3. uri v gostilničnih prostorih Narodnega doma v Celju. Dnevni red: 1. Prečitane in odobrenje zapisnikov III. rednega in dveh izvenrednih občnih zborov; 2. Poročilo društvenega vodstva in pregledovalcev računov; 3. Volitev odbora in pregledovalcev računov; 4. Razni predlogi in nasveti.

Dijaški kuhinji v Ptuj so od meseca novembra počenshi darovali p. n. dobrotniki: Zelenik J., načelnik okr. zastopa v Ptuj 40 K, Skuhala, tajnik posojilnice 10 K, odbor okr. zastopa v Ormožu 20 K, Wester J., gimn. profesor v Ptuj 2 K, Šuta A., župnik pri Sv. Marjeti 5 K, Kralj J., dekan v Zavrču 10 K, Zadravec P., kaplan 2 K, Posojilnica v Ptuj 200 K, Meško J., častni kanonik pri Sv. Lovrencu 10 K, Fleck J., inf. prost 20 K,

Posojilnica v Ormožu 30 K, Osenjak M., župnik v Vurbergu 10 K, Posojilnica v Ljutomeru 10 K, Janžekovič V., kaplan v Čadramu 2 K, Posojilnica v Makolah 40 K, Lendovšek M., duh. svet., dež. posl. in župnik v Makolah, 10 K, Meško Fr., kaplan 3 K in Koser Fr., posestnik v Juršincih. Razun teh so darovali mesečne doneske po 2 K p. n. gg.: Belšak o. Karol, dr. Brumen, Cilenshek M., profesor Joseck, Menhard J., Moravec Fr., Oshgan S., 1 K je mesečno daroval gsp. Toplak, po 60 vin. gg. Lorber in Mohorič in gospa Planinšek. Vsem blagim dobrotnikom prisrčni: «Bog plati!»

Od sv. Križa na murskem polju. Posojilnica v Križevcih ima svoj I. redni občni zbor dne 4. marca t. l. v šolskem poslopju popoldne ob 3. uri. Dnevni red: 1. poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev letnega računa. 4. Volitev nadzorstva za l. 1900. 5. Slučajnosti.

Bralno društvo pri Sv. Barbari je imelo 18. febr. občni zbor, pri katerem se je volil novi sledeči odbor: Franc Krepek, predsednik in blagajnik; Franc Jager, podpredsednik; Janez Pihler, tajnik; č. g. kapelan Anton Šebat in g. Janez Krajnc knjižničarja; č. g. župnik Martin Lapuh in Anton Bela odbornika.

Dunajski Slovenci. Pod pokroviteljstvom Jana grofa Harracha, prirede po inicijativi «Slovenije» slovanska dunajska akad. društva v spomin stoletnice rojstva slovenskega pesnika Franceta Prešerna slavnosten koncert, kateri se bo vršil dne 7. marca 1900 v koncertni dvorani «Ronacher», I., Schellinggasse št. 4. Začetek ob 8 uri zvečer. Odbor.

Sv. Lovrenc v Slov. gorici. «Politično narodno-gospodarsko društvo» pri Sv. Lovrencu v Slov. gorici ima v nedeljo 25. svečana t. l. svoje letno zborovanje pri g. Koserju, potem pa prosta zabava.

Sv. Kunigunda. Planisko pevsko društvo «Slavček» izborna vspeva. Dne 25. svečana priredi ob 3. uri popoldne v šolski dvorani veliko veselico v prid šolske mladine. Počastiti hoče ob stoletnici slavnega knezoškofa Ant. Martin Slomška. Vspored veselice je izvanreden, tu ne bo gotovo nikomur žal, če

pride pogledat in poslušat vrlo pohorsko mladino.

„Katoliško delavsko podporno društvo“ v Vitanju obhaja v nedeljo 25. t. m. ob polu 9. uri zjutraj svoj občni zbor v sobani bralnega društva. Gostje dobrodošli!

„Čitalnica pri Sv. Jederti nad Laškim“ priredi v nedeljo 25. t. m. veselico z zanimivim vspevom, v kojem se nahaja tudi: «Potepuh», šaljiv nastop. «Prvikrat pri fotografu», šaloigra v enem dejanju; «Burska banda», sestoječ iz 8 članov, izvaja več različnih «pohodov» in «oper», kakor: «Burski pohod». Čisti dobiček se uporabi za učne šolske knjige.

Gospodarske stvari.

Umetna gnojila za vinograde.

O umetnih gnojilih za vinograde pišejo «D. Nov.»: Kar se teh gnojil tiče, so seveda manjše vrednosti za vinograde kakor je na primer dober kompost ali dober hlevski gnoj, vendar so postala dandanes tudi ta gnojila važna za prospeh vinogradov. Umetna gnojila so važna za vinogradnike zlasti takrat, kadar primanjkuje domačega gnojila, in kadar je treba opešanim ali slabotnim trtam hitro pomagati. Umetna gnojila učinkujejo hitro, ker imajo potrebne redilne snovi v lahko razstopni obliki. Najbolj učinkujejo seveda umetna gnojila, ako jih rabimo v primernih množinah poleg komposta ali pa hlevskega gnoja.

Za spomladno gnojenje vinogradov se priporočajo sledeča gnojila v teh-le množinah:

1. za 1 hektar:	2. za 1 oralo:
600 do 800 kg.	350 do 450 kg.
400	225
200	115

Namesto superfostata kostne moke se lahko vzame Tomasova žlindra, katere je treba za 1 ha po 200 kg. več kakor superfostata, tedaj 800 do 1000 kg.; za oralo pa 150 kg. več tedaj 500 do 600 kg.

Potrebna umetna gnojila naj se pred prvim kopanjem raztrosijo in potem pokopljejo. Naročila naj se pravočasno priglasi.

Družba sv. Mohorja v lavantinski škofiji.

(Dalje.)

7. Dek. Velika nedelja 5.61% in 1109 (+ 30) udov. Župnija Sv. Tomaž 219 (+ 8); Ormož 165 (+ 16); Središče 181 (+ 6); Sv. Miklavž 172 (+ 11); Vel. Nedelja 123 (— 7); Svetinje 133 (+ 8); Sv. Bolfenk 61 (— 15); Sv. Lenart 55 (+ 3).

8. Dek. Bistrica Slov. 5.26% in 1263 (— 33) udov. Žup.: Bistrica Slovenska 211 (— 30); Črešnjevec 84 (+ 1); Tinje 46 (— 1); Sv. Venčesl 44 (— 1); Sv. Martin 41 (— 1); Makole 222 (+ 7); Poljčane 117 (— 3); Laporje 356 (— 12); Gor. Poljskava 76 (— 24); Spod. Poljskava 67 (— 1); Studenice 93 (+ 5); Majšberg 116 (+ 24).

9. Dek. Maribor levi drav. breg: 5.25% in 1120 (+ 53) udov. Žup. Maribor (stolna fara) 96 (+ 1); Predmestna fara 158 (+ 5); Duhovščina 110 (+ 3); Sv. Peter 134 (+ 37); Sv. Marjeta 134 (+ 9); Kamnica 112 (— 8); Sv. Barbara 77 (+ 1); Sv. Marija pri Vurbergu 81 (+ 1); Sv. Križ 74 (— 10); Selnica 74 (+ 14); Gornja Sveta Kungota 70 (— 1).

10. Dek. Ptuj 5.23% in 1515 (— 42) udov. Žup.: Ptujška nadžupnija 101 (+ 19); Sv. Peter in Pavel 328 (— 92); Sv. Marko 144 (— 13); Sv. Marjeta 208 (+ 33); Sveti Lovrenc 194 (+ 45); Sv. Urban 126 (— 46); Sv. Andraž 103 (— 24); Hajdin 167 (+ 42); Vurberg 86 (+ 1); Polenshak 58 (+ 6).

11. Dek.: Dravsko polje 4.98% in 920 (— 87) udov. Žup.: Hoče 160 (— 16); Slivnica 251 (+ 11); Cirkovce 118 (— 49); Št. Janž 109 (+ 29); Sv. Lovrenc 107 (— 2); Fram 101 (+ 3); Črnagora 74 (— 6).

12. Dek. Staritrč 4.81% in 809 (+ 110) udov. Žup.: Stari trg 124 (+ 13); Sile 14 (+ 1); Šmartin 133 (+ 23); Slov. Gradec 28 (— 3); Pameče 40 (+ 1); Podgorje 68 (+ 9); Razbor 43 (— 12); Sv. Vid nad Valdekom 84 (+ 25); Sv. Ilj pod Turjakom 105 (+ 30); Sv. Miklavž 41 (+ 3); Dolič 62 (+ 13); Št. Jan 41 (+ 1); Št. Peter 26 (+ 5).

(Dalje prih.)

Proda se

lepa hiša s 4 izbami, na najlepšem prostoru in razgledu v trgu na Ptujski gori, z novim gospodarskim poslopjem in novim studencem z lepim sadnim vrtom in če kdo želi tudi z njivami in drugim sadnim vrtom in gorico, kar pa je za 10 minut oddaljeno. Hiša je sposobna za vsako obrt, kakor tudi za zasebnike. Proda se takoj zavoljo odpotovanja. Vse natančneje se izve pri **Alojzu Repa** posestniku na Ptujski gori pri Ptuj. 1-2

POLJE

v pekarski občini, meji na Studence, je na prodaj. Povpraša se: **Studence** (Maribor) št. 55. 1-3

Hiša v Mariboru

Koroške ulice, 116, v kateri se nahaja četvero stanovanj, vrh tega gospodarsko poslopje, vodnjak, velik lep vrt z vinsko brajdo in sadonosnikom (tudi lep prostor za zidanje), tudi nekaj polja je na prodaj pod ugodnimi pogoji vsled družinskih razmer. (Sedanja najemnika znaša 528 K.) Več pove lastnik istotam.

Na prodaj!

Hiša v prav živahni ulici v Ptuj z mesarske obrtjo in poleg nekaj polja, se proda pod prav ugodnimi pogoji. — Povpraša se pri **Francu Winkler**, Ptuj. 2

Vabilo

k

rednemu obč. zboru

Hranilnice in posojilnice pri sv. Ilju v Slov. gor.

registr. zadr. z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil v **pondeljek dne 26. februarja 1900 ob pol 9 uri dopoldne** v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdilo letnega računa 1899.
3. Volitev enega odbornika.
4. Volitev enega računskega pregledovalca.
5. Slučajnosti.

Sv. Ilj v Slovenskih goricah dne 20. febr. 1900.

Načelstvo.

Trgovska hiša

z urejeno prodajalnico in gospodarskim poslopjem, popolnoma novo zidana, čisto pri cerkvi v Št. Andražu v Slov. gor. se takoj proda ali da v najem. Kupci imajo prednost. Povpraša se pri

Gustav Pirhanu, trgovcu v Mariboru. 1-3

Posojilnica v Framu

regist. zadr. z neomejenim poroštvom

Vabilo

k

rednemu obč. zboru,

ki se bode vršil v **četrtrek dne 1. marca 1900** ob 4. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni s tem-le dnevnim redom:

1. poročilo načelstva.
 2. potrjenje letnega računa.
 3. sklepanje o porabi čistega dobička.
 4. Volitev načelstva in nadzorstva.
 5. Slučajni nasveti in predlogi.
- V Framu dne 15. svečana 1900.

Načelstvo.

Dve hiši

v Studencih pri cerkvi sv. Jožefa v Mariboru ste na prodaj. Vpraša se v prodajalnici tobaka št. 109 v Studencih.

Naznanilo.

Želim kupiti cepičev samih čistih in nepokvarjenih vrst in sicer: šipona, rizlinga, žlahtnine, silvanerja, belega burgundca in beline. Kdor ima na prodaj, naj se oglasi pismeno ali osebno pri **g. Antonu Slodnjak**, trtnarju v Juršincih. 1-2

Posestvo

pri sv. Barbari niže Maribora se takoj pod roko prostovoljno proda. Hiša obstoji iz 4 sob, leži za okr. cesto blizu cerkve in je sposobna za vsako trgovino. Poleg hiše je še vrt, vinograd in njiva. Kdor želi kupiti, naj se obrne do posestnika **L. Rola**.

Službo

išče v vsem gospodarstvu dobro izurjena kuharica, najraje v kakem farovžu. Ponudbe se naj pošljejo **g. A. Šket**, pozlatar, Maribor. 2

Oves

(Willkomm.)

To najtežje plemo ovsu stori v vsaki zemlji, najprej dozori in najbolj plenja. Ima visoko, za krmenje prav dobro slamo a ne poleže.

Ker se mora redko sejati, zadostuje 50 kil na oralo. Pošilja se 25 kil za gl. 4.50, 50 kil za gl. 8.50, 100 kil za gl. 16 z nrečjo vred.

Vzorčne vrečke po 5 kil s pošto, ako se naprej vpošlje gl. 1.50 franko.

Oskrb. graščine Golitsch-eve pri Konjicah, Štajarsko. 4

Hišnik in viničar

oženjen, s štirimi delavskimi močmi se išče. Kje, pove upravnistvo. 2

Vabilo

k

občnemu zboru.

hranil. in posojil. v Šmarji,
reg. zad. z neomejeno zavezo
v četrtek dne 1. marca popoldne
ob 1½ uri v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Dovolitev nagrade za knjigovodstvo.
4. Dopolnilna volitev v načelstvo in nadzorstvo.
5. Nasveti.

Ako ni občni zbor sklepčen ob 1 in pol uri, se isti vrši v smislu § 40 lit. b. združnih pravil.

Načelstvo.

Oznaniilo!

V času od 5. do vštete 17. sušca 1900 se bodo na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru vršili sledeči pomladanski tečaji:

1) Viničarski in sadjarski tečaj za posestnike vinogradov in sadonosnikov in druge prijatelje te stroke kmetijstva.

2) Tečaj za viničarje, sadjarje in cestarje.

V prvem slučaju se bo obravnavala najvažnša tvarina te stroke, primerno sedanjim razmeram, teoretično in praktično. Pri praktičnem poduku se bo oziralo pred vsem na praktično izobrazbo viničarjev in sadjarjev pri pomladanskem delu.

Število udeležencev viničarskega in sadjarskega tečaja je določeno na 40, viničarjev in sadjarjev pa na 30.

Oni udeleženci navedenih tečajev, ki niso poslani od posestnikov, občin in drugih korporacij in ki spričajo svoje uboštvo s spričevali po županstvih potrjenimi, dobijo podpore.

Udeleženci obeh tečajev morajo prinesiti s seboj trtne škarje in vinjek. Oboje to, kakor tudi drevesne žage in strgače drevesne prav dobro izdelane se kupujejo tudi v zavodu.

Oglasiti se mora do 1. sušca pri ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

V Gradcu, 9. februvarja 1900.
Štaj. dež. odbor.

Barvarija!

V moji barvariji se v delo sprejema sledeče: ženske obleke, suknje, robci, platno in vsakovrstne reči po najnižji ceni.

Muršec, 1-3
barvar poleg Hutarja v Ptuj.

Na prodaj!

Zemljišče obstoječe večinoma iz travnika z dobro krmo, njive, gošče, sadonosnika dobro zasajenega in vinograda. Poslopje je zidano. Kupci so povabljeni k posestniku samemu na Požeg št. 11 v framski župniji.

Anton Mihelak.

Mlada drevesca

prodaja **Valentin Porenta** v Pevnu pri Škofjiloki.

Hruške čez 2 metra visoke, lepe, komad po 70 vin.

Hruške 2 metra, ali malo manj, komad po 50 vin.

Jabolka čez 2 metra, kom. 60 vin.

Jabolka 2 metra ali malo manj, komad 40 vin.

vse na postajo Škofjaloka postavljeno. Manj kot 10 komadov se ne pošilja.

1-3

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Nori Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiedenergürtel 20

ali pa

3

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Na prodaj.

Novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj ali pa se tudi zamenja za kako posestvo na deželi. Hiša nese 450 gl. letno. Naslov: **Marija Kicker**, Kärntnerstrasse 67, Maribor.

V najem

se da kovačnica
pri sv. Miklavžu
na Dr. polju.

Več se zve pri lastniku. 2-2

Služba organista in cerkovnika
se takoj odda v Borovljah na Koroškem.

Oglasiti se je osobno pri cerkvenem predstojništvu.

2

Dobro ohranjen

2

glasovir

za 75 gld. na prodaj pri založnici
glasovirjev **B. Volckmar**, Zgornja
Gosposka ulica št. 54.

V najem

se da takoj hiša na deželi s sočivskim in sadnim vrtom pri Pragarskem. V hiši se nahaja štacuna in žganjarija. To se lahko prevzame ali tudi ne. Tudi je hiša prav ugodna za kakega rokodelca. Vpraša se: **Tegetthoffova** cesta št. 34, v usnjariji.

Kdor hoče 400 mark⁴¹

garantirano mesečno lahko
in pošteno zaslužiti? Naj
pošlje naslov z znamko:
V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Naznanilo.

Za uničevanje medene rose (gрозdne plesnobe) (*Oidium Tuckeri*) prodaja po lastni ceni deželna poskuševalnica v Gradcu — (Heinrichstrasse Nr. 39) kakor tudi deželna poskuševalnica v Mariboru in sicer:

1) žvepljani prah v vrečah po 50 kil za 8 K. Manje, ko po 50 kil se ne prodaja.

2) Mehove za prašenje, ki se nosijo na hrbtu, po sestavu «Fluck» (z leseno brento) en kos po 11 K.

3) Hrbtne mehove za prašenje po sestavu «Mechwile» (z blehnato brento), komad po 20 K 70 vin. Te cene so za blago, pokanje in vožni listek.

Naročniki se naj obračajo do ene zgoraj navedenih poskuševalnic (Landes-Versuchstation Graz ali Maribor), tje pošiljajo denar, natančen naslov, (zadnjo pošto, zadnjo železniško postajo).

Deželni strokovnjaki so pregledali žvepljev prah in mehove za prašenje in so se prepričali, da je žveplo čisto in dobro zmleto, mehovi pa prav rabljivi.

Naročniki žvepla dobijo hratega poduk, kako se žvepla.

Žveplo uničuje samo plesnost, medeno roso, ne pa peronos-pore, zato se morajo vinogradi žvepljati in škropiti z galico.

V Gradcu, meseca februvarja 1900.

Štajarski deželni odbornik: **Edmund grof Attems.****Naznanilo!**

Slavnemu občinstvu in p. t. trgovcem vljudno naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo tvorniško podjetje pod firmo

I. slovenska mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin — Drag. Hribar

Ljubljana Tržaška cesta št. 57

Ta tvornica je opremljena z najnovejšimi stroji na roko in gonilno električno silo tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 ducatov vsakojakih nogavic od priprostitih do naj-finejših za gospe in gospode, otroke itd.

3-3

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjanje, štučke, telovnike za gospode kakor tudi potrebščine za bicikliste.

Tvornica je postavljena na stališče, da lahko konkurira z vsemi češkimi, kakor tudi saksonskimi tvornicami, bodi glede izdelka kakor tudi cene. — Priporočam se gg. trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpošteneje.

Dragotin Hribar.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
v Mariboru, izvedenega

Kokoschinegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

3

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Ciria v Mariboru.

Fotografski zavod

Henrika Krapek,

je najstarejši v Mariboru

v Fritsch-evi vili, Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Zahvala!

Vsem, ki so našega očeta

Janeza Vetuseka

spremili k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom prisrčni »Bog plati«.

V Lenu dne 21. svečana 1900.

Vetušekova rodbina.

Generalna agentura v Gradcu
c. kr. pr. Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu — in zavarovalna akcijska
družba zoper nezgode na Dunaju

priporoča svojega glavnega zastopnika za Maribor in
nadzornika za Sp. Štajar gsp. 1-2

Alojzija Sernek,

ki sprejema naročila vsake vrste zavarovanja za življenje, zoper ogenj, za prevažanje stekla, zoper točo, kakor tudi zavarovanja zoper nezgode za osebe, korporacije, ognjegasilce in druga društva.

Pisarna se nahaja v Mariboru na
Tegetthofovi ulici 44.

Vsa potrebna pojasnila se dobe zastonj!

Vabilo
k
občnemu zboru
vinorejskega društva za
ormoški okraj

ki se odredi
na nedeljo 11. marca 1900
ob 11 uri predpoludne v ormoški
biležniški pisarni z naslednjim

Dnevnim redom:

1. Poročilo načelnikovo o društvenem delovanju.
2. Račun za leto 1899.
3. Osnova dela za l. 1900 z proračunom.
4. Sprememba pravil.
5. Razgovor o važnejših vinorejskih prikaznih ormoškega okr.
6. Slučajnosti.

Gg. društveniki se nujno prosijo, naj svojo zaostalo društve-

nino pri zborovanju osebno plačajo ali jo društvu pošljejo, ako bi zadržani bili se zbora udeležiti.
Ormož, 19. februv. 1900.

80% očetni cvet!!

Ako hočete dober očet sami narediti, vzemite od mojega 80% očetnega cveta 1 kg., pomešajte ga z 30—40 litrov sveže, studenčne vode, vse dobro zmešajte in izvrsten očet je gotov. Prepričali se boste, da niste nikdar še imeli tako okusnega octa (jesiha), in vendar po ceni.

1 kg. očetnega cveta velja
2 kroni. 10-1

R. Bračko v novi poštni hiši v Ptuj.

Rodoljubi! Spominjajte se o vsaki priliki dijaške kuhinje.

Učenec

se sprejme pri Jožetu Dufek, svečarju in voščarju v Mariboru.

Trgovina

V dobrem stanju nahajajoča se trgovina z mešanim blagom in z poljskimi pridelki odda se iz družbinskih razmer pod ugodnimi pogoji v najem. Trgovina se nahaja v ptujskem okraju in ima tako ugodno lego, da bi dala podjetnemu trgovcu mnogo zaslužka.

Več se izve pri upravnistvu lista. 1-3

Najboljši prah, šupa

za živino

je Erthlov, živinozdravnika na Švicarskem. — Ta prah zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne hujša in ostane vedno zdrava, stori pa, da rada žre, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso.

Za vsako vrsto živine prav potrebno. — Opis, kako se rabi, se pošilja zastonj. Dobi se od 4 kg. naprej proti povzetju, kilo po 65 krajcarjev pri komisijonelnem zalagatelju J. Vrečko, Št. Vid pri Šmarju pri Jelšah. 4-4

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“

in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelo-voščene sveče v zalogi.

Kupujem vsakovrstno sadje za „prešati“ kakor tudi namizno na cele vagone in tudi manj. Kdor ima kaj pošlji ceno in vzorec.

Z velespoštovanjem 11—

Anton P. Kolenc.

„Pri dobrem pastirji!“

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je sedaj izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poštnina za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Najlepša in cenena

darila za vsacega

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

izmed drugih nabožnih reči, molitvenike iz svoje zaloge:

«Venec pobožnih molitev in svetih pesmi.» Vezan v šagrin in zlato obrezo gld. 1.70, vezan v usnje in zlato obrezo gld. 1.60, v usnje z barvano obrezo gl. 1.40.

«Dekliške bukve.» Vezane v usnje z zlato obrezo gld. 1.50, vezane v usnje z barvano obrezo gld. 1.30.

«Duhovni vrtec.» Vezan v usnje z zlato obrezo 85 kr., s kopčo 95 kr.

«Sveto opravilo.» Vezan v usnje z zlato obrezo 55 kr., z barvano obrezo 45 kr.

«Ključek nebeški.» Vezan v polusnje z zlato obrezo 40 kr., v usnje in z zlato obrezo 50 kr.

Dalje se dobijo še molitveniki: Sv. Alojzij, Rafael, Pot v nebesa, Hvalite Boga, Marija Devica, Pobožni otrok itd. itd.